

Журналац

Година XI децембар 2021

мале новине за децу и родитеље

НОВА ГОДИНА

ПОЗИТИВНЕ МИСЛИ И ДОБРОТА

Нова година је празник који сви слави­мо, зато што је то за све нови почетак. Људи воле да прослављају долазак нових година. Чине то на различите начине. Празници су моји омиљени дани у години, зато што за мене нема ничег лепшег од породичног окупљања. Зато и волим када Нову годину дочекујемо у кругу породице. Заједно окитимо јелку, украшавамо собу, спремамо храну и чекамо да почне одбројавање последњих секунди старе и тренутак када оно „нула“ значи почетак Нове године. Верујем и да смо сви, барем док смо били мали, веровали у Деда Мраза. Мени су родитељи говорили да он свој деци света дели поклоне, али само ако су била добра преко целе године. Зато треба веровати да се доброта награђује. Нова година јесте само дан, можда и само тренутак који прође али после те вечери, пред нама је читава година. Треба заборавити негативне

мисли, а позитивне треба пренети у Нову годину, о њима причати и радовати се. Нова година доноси нова искуства, нове проблеме али и нове наде и решења. Волим Нову годину јер се увек питам шта ће ново

донети. И, признајем да је волим и због поклона, топле породичне атмосфере и наше блискости и љубави. Зато је Нова година мој омиљени празник.

Алекса Васиљевић(12)

Отићи или остати

ДА ЛИ ЈЕ ГЛУПО ЖИВЕТИ У МАЛОМ ГРАДУ?

А ко није у дилеми да ли је боље отићи и започети живот у неком великом граду, неком центру или остати и живети у свом градићу? Одувек се живот у малим градовима разликовао од живота у метрополама, али изгледа да никад није било толико разлика као данас.

У малом граду све је спорије, људи су блискији, боље се познају, свакодневно се срећу, сви све знају. Мање су шансе за преваре, за киднаповања, уцене, усамљеност. Ово су предности живота у малом граду. Или су до сада биле. Али све је више мана које се могу наћи када се говори о животу у градићима. Мале су могућности за посао, а то значи и за зараду, за обезбеђивање свега што захтева савремени живот. И само због тога, због посла, бољег живота и новца, како год то назвали, наши људи, наше комшије и пријатељи одлазе, селе се у веће градове. Напуштају своја детињства, пријатеље, родитеље, своје успомене, места где су се играли, где су се дружили. У великим градовима све је брже, нема блискости и познавања свакога кога срећеш сваки дан на улици, нема поздрављања. Као да живе све сами странци, сви су дошљаци, а дошљаци своје животе започињу од нуле и крећу у своје борбе за бољи живот. Једино што им недостаје то је подршка правих пријатеља у које могу имати поверење. Да ли ће се „одсељеници“ из малих градова снаћи међу свим

„досељеницима“ у велике градове зависи од њих самих. Ипак, сигуран сам да се на крају сви врате својим успоменама и зато и јесте најбоље када сви раде оно што

најбоље знају. Само тако успех и квалитетнији живот може доћи. Чак и у малом граду.

Един Пашановић(14)

КАД МЕЊАМО ТВ КАНАЛ? НАСИЉЕ И ЉУБАВ

Замислиће ситуацију у којој гледаће филм са целом породицом. Сви су заинтересовани, чини се да уживају. Одједном се појављује љубавна сцена. Тада као да су сви у исто време жедни, траже чашу воде или одлазе по њу у кухињу или се без икаквог ишњања почињу лисајати канали. Сви су као незаинтересовани, нико ништа не коментарише. Делује познато, зар не?

Сада замислиће исту ситуацију у којој иакође цела породица гледа филм али уместо љубавне сцене, ређају се сцене насиља, крви и убијања. Нико не реагује. Нико не иде по воду, нико не тражи воду, нико не прелистава канале. Штавише, сви су још више фокусирани.

Али, зашто је то тако?! Чини се да је одговор једноставан.

Насиље све више постаје нешто нормално, не само у филмовима, него и у друштву. Теме као што су љубав или љубавни односи постају скоро „заборављене“.

Уместо да учимо децу да воле, да поштују друге, као да их учимо насиљу и насилничком понашању јер очигледно све мање смејају. Љубав и љубавни односи су природни, саставни су део животног циклуса и требало би да их сваки човек развија и подстиче. Зато се не би требало усмрчавати причати о томе. За разлику од тога, насиље је неј природно, оно је

разарајуће за односе међу људима и за друштво. Насиље не доноси добро. Зато, ако гледамо и не коментаришемо и не разговарамо, може значајнијим одржавамо насиље, да се оно погледом, толерише и да је прихватљиво

Уместо тога, децу треба учити да љубав заслужује поштовање, учити их да воле и показују љубав, да поштују друге и социјално их образовају о љубави. Причајмо о љубави, не ћутимо гледајући насиље.

Исидора Нинчић(13)

ДА ЛИ ЈЕ НАЈВАЖНИЈА „ПОПУЛАРНОСТ“

Да ли је у друштву најважније бити искрен и праведан у односима према другима? То је питање које многи постављају. Иако многи кажу да се доста тога променило, верујем да је и даље важно да радимо оно што ће људима око нас показати да смо пријатељски настројени. Ипак, све чешћи су коментари да се у друштву данас не гледају:искреност,васпитање, култура, праведност. Најважнија је „популарност“. Ако се неко „модерно“облачи, ако је активан на друштвеним мрежама и има много „пратилаца“, он стиче ту такозвану „популарност“. Они који окружују такву особу, желе да су у њеној близини,ступају у контакте, најчешће преко друштвених

мрежа. Оне којима је битна школа, који не користе стално друштвене мреже, који не трче за „популарним“, називају штреберима који само уче и не раде ништа друго. Зар су те особе мање битне? Ако мене питате, ту почиње главна неправда у друштву. Сви смо посебни, неки воле да буду „популарни“, други би да заслуже место у друштву знањем и одговорношћу према друштву и онима који их окружују, а који нису „само“ на друштвеним мрежама. Али, мислим да они мало теже могу да покажу своје особине.

Ема Ровчанин(13)

ПОСТОЈИ ЛИ ИДЕАЛАН ЧАС?

Различит је садржај и изглед „идеалног“ часа јер су различити погледи, односно угао из кога посматрамо час. Не само да ли га посматра наставник или ђак већ и како на час гледају разни ђаци, пошто и они имају своје разлоге да неки час сматрају „идеалним“ или ни близу тога.

Чини се ученицима да је лако описати идеални час за наставника. То је час на коме сви ученици прате наставу, одговарају на питања, нико ничим не омета ту атмосферу у којој се поштује време ученика и

наставника.

Из угла ученика то је другачије. За већину ученика идеални час је кад сви раде шта хоће. Ко ме се спава, он дрема на часу, ко прати наставу- прати, ко игра игрице, он игра. У школи имамо само неколико часова на којима можемо тако да се понашамо. Идеално. На тим часовима наставници се не буне, не смета им ђачко понашање, односно да свако ради шта хоће. Ђаци ретко са таквих часова беже, наставници су опуштени, питају ђаке какве

им оцене требају. Сви све то раде али тихо, да се не чује хаос у учионици.

Сигуран сам да би се већина сложила да овако изгледа идеалан час. Али, да ли би се многи запитали: Да ли нам треба такав час?

Тарик Плојовић(14)

ИМАТЕ ЛИ СТРАХ ОД СТРАХА?

Страх је емоција, очекивање стварне или замишљене опасности. Мислим да страху не треба давати превелики значај. Он је само у нашим главама. Страх није стваран, не може да нас повреди. Наравно, људи често говоре управо о страховима, плаше се разних ствари. Ипак, треба се упитати дали претерујемо и да ли реално

у многим ситуацијама има разлога за страх.

Ја не верујем у страх

али не значи и да га немам. Ипак, сви се нечега плашимо јер су нам други указали на неке опасности и ми, иако се нисмо ни сусрели са њима, плашимо се унапред. Можда је зато страх многимима непремостива препрека. Управо из страха не могу да ураде чак и оно што су им реалне могућности. Наравно, има и реалних разлога да се плашимо поплава, земљотреса, опасних болести али то је нешто на шта не можемо много да утичемо као појединци. Страх може да заустави, може

да онемогући, чак и онда када ни не знамо чега се то стварно плашимо, откуда нам страх. Верујем да се страх може премостити чврстим ставом, карактером и жељом.

Марта Свичевић((13)

САРА НУКОВИЋ: ...Да бих путовала често, да бих упознавала разне културе и научила многе језике...

ИСИДОРА НИНЧИЋ:..Паперјасте облаци, розе небо и прегршт снова. С друге стране је провалија препуна кошмара и брига. Између сам ја са много питања без одговора...

АРЕФ КХАЛЕД:...Шетам кроз моју велику кућу, поштено зарађену. У топлој атмосфери дочекује ме моја породица...

ЕДИН ПАШАНОВИЋ:...У ципелама за шетање кроз снеге шетам улицама Мајамија...

ЕМА РОВЧАНИН:...Шетам кроз ливаду пуну шареног цвећа, а око мене су мени најдраже особе. Изнад нас лете птичице, а сунце нас обасјава...

АЛЕКСА ВАСИЉЕВИЋ:... Шетам кроз мој омиљени сан: травнати терен по коме се види моја каријера фудбалера...

ТАЈРА МУШКИЋ:...Мој град и људи које познајем али се сви понашају чудно, дешавају се неке нелогичне ствари, као да су сви полудели и као да се све окренуло наопачке...

МАРТА СВИЧЕВИЋ:...Кариби...

ТАРИК ПЛОЈОВИЋ:...Свет у коме могу да се телепортујем кад желим и где желим...Ево, САД!

НОВА ГОДИНА ЈЕ ...

Алекса: Празник

Ема: Јелка

Тајра: Забава

Един: Чекање

Исидора: Почетак

Ареф: Провод

Тајра: Веселе

Сара: Украс

Марта: Поклон

“ЈОШ СИ ТИ МАЛА ЗА ТО“

Различита питања постављамо одраслима у нади да ће нам, као они на које се угледамо, одговорити, разјаснити. Питања се разликују у зависности од нашег старосног доба, од оног: “Могу ли да се спустим низ тобоган“, до оних: “Заљубила сам се, шта ћу“ и „Шта значи лицемер“? На толико питања, ради лакшег сналажења кроз лавиринт одрастања, као да је смишљен универзални одговор: “Још си ти мала за то“. Често су ме повређивали такви одговори. Као да одрасли сматрају да не вреди ни потрудити се смислити барем неки одговор и објаснити. Таквим одбијањем да одговоре на наша питања, одрасли показују мањак разумевања и за нас али и за наше теме и дилеме. Овим се „бити мали“ категорише као нешто „лоше“ и зато би требало да ми једва чекамо да постанемо „велики“. Тако се развија и једно одбојно понашање према млађима, као да су они „неко“ према коме се осећамо супериорно. Као да постоји непрекидни ток у коме сви ми покушавамо да прескочимо „бити мали“ и журимо да одрастемо. Да ли ћемо тиме брже сазнати одговоре на толика питања која нас муче? Слажем се да има питања на која је тешко одговорити сопственом детету и тема о којима је тешко разговарати али држати се фраза је најгора варијанта. Мислим да би одрасли могли мало више

допринети разумевању и приближавању млађима и својој деци кад би унели барем мало труда да кроз разговор приђу ближе млађим генерацијама.

Сара Нуковић(13)

Правимо ли разлику

ПОЗНАНИК, ДРУГ, ПРИЈАТЕЉ

Кога можемо, заправо, назвати другом? За мене друг има веома важно значење и тако називам само неколико људи. Оне које стално срећем, које познајем, али са којима не делим осећања, размишљања, време и тајне, њих сматрам познаницима. Познајем и оне који ама баш свакога зову пријатељем, људе са којима се и не виђају или које су видели само једном. Некако ми је тешко да то разумем. Пријатељ је особа која је увек ту кад је то потребно, с којом се виђаш, желиш да разговараш, која те усрећи када си тужан, која је ту да помогне без обзира на све. Само такве особе могу назвати пријатељима. Пријатељи су увек ту за мене. Наравно, има и „лажних“ пријатеља. То су они који су стално ту, али

све док не чују наше приче и размишљања, наше тајне, а онда одлазе да их открију другима. Када се то деси, пријатељство је готово. Код мене заувек. Некима то не смета, па обнове пријатељства и настављају даље, понекад постају још ближи. То ми је још нејаснија појава. Како опростити некоме ко је изневерио твоје поверење и постати с њим још ближи као да се особа може променити за ноћ? Мислим да се таквим понашањем и таквим поступцима све више каља и сама реч „друг“ и да је све мање оних који уопште разумеју право значење те речи али и значај правог друга у нашим животима.

Тајра Мушкић(13)

„ЖУР ЗА ЖУРНАЛЦЕ“

Мала школа новинарства „Жур за журналце“ коју је конципирала као ауторски пројекат и коју води новинар Индира Хаџагић-Дураковић почела је у јесен 2010. године као део програма Библиотеке „Вук Караџић“. Од тада, па до овог децембра, кроз школу је прошло двестотине ученика виших разреда основне школе али и средњошколаца са циљем да се млади што раније упознају са функционисањем медија, да развијају критичко мишљење о свету око себе, појавама али и садржајима које нуде савремени медији који су веома присутни у њиховој свакодневици и често пресудно утичу на формирање ставова и укуса. Захваљујући разумевању и великој подршци Библиотеке „Вук Караџић“ која је ову јединствену школу новинарства као својеврсну радионицу уврстила у своје годишње програме рада, „журналци“ се окупљају и изражавају кроз текстове. „Журналац“ је посебан и по томе што један број излази на ћирици, а следећи на латиници.

До сада је у „Журналцу“ објављено преко 300 текстова ученика од 11 до 18 година. Пратећи пројекат прекограничне сарадње Библиотеке „Журналци“ су из свог угла сагледали Лим, па су се стихови

и белешке малих новинара нашли у књизи „Лимске песничке луке“ коју је Библиотека штампала у оквиру

реализације свог пројекта „Култура за Европу, Европа за културу“. Библиотека „Вук Караџић“ је добитник награде општине Пријеполје, па је један број управо био посвећен Пријеполју каквог га виде „журналци“, а Библиотека је поводом Дана општине свечано представила и промовисала „Журналац“ у оквиру свог програма.

Са „Журналцем“ је сарађивала и Јасминка Петровић најчитанији писац за децу и као резултат те сарадње су и бројни текстови „журналаца“ који су се нашли у књизи „Пријеполје из дечјег угла“ у издању Библиотеке „Вук Караџић“. „Журналац“ се нашао и у годишњаку „Данице за младе“ у оквиру Вукове задужбине као једна од најбољих публикација за децу у Србији.

Успели смо да одржавамо контакте и „онлајн“ и направили прави подвиг у сред пандемије штампајући наше мале новине кроз рад на „даљину“. И ове године корона вирус нас је „прекидао“ у дружењу и редакцијским састанцима, али смо поново остварили изузетане контакте у складу са епидемиолошким мерама. Мала школа новинарства и наше Мале новине за децу и родитеље иду даље.

Хвала свим родитељима који су имали поверења да своју децу пошаљу баш у „Журналац“. То је највеће признање за рад.

И.Х.

Журналац

Година XI децембар 2021

мале новине за децу и родитеље

Зашто се све чешће чује

„МАЛИ“ ЧОВЕК И „ОБИЧНИ“ ЉУДИ

Медији све чешће употребљавају те појмове када говоре о свима онима који нису на власти или немају одређену моћ. Чујемо или читамо шта кажу „обични“ људи, како „мали“ човек види, коментарише, како све изгледа из његовог угла. А шта је тај „мали“ човек? Ко је то? Који су то онда „средњи“ или „велики“ људи? Мислим да се у ствари жели рећи да су „мали“ или „обични“ људи они који се ништа не питају. То су они чије мишљење не мења апсолутно ништа у друштву. „Обични“ људи су велика маса која ујутру одлази на посао, врати се кући, руча, дружи се са породицом, вечера и иде на спавање. Понекад, евентуално, они оду и на неко путовање.

„Велики“ људи су они који утичу на живот „малих“ људи. Тих „великих“ људи је знатно мање, али од њих зависи да ли ће „мали“ људи доћи на ручак или на вечеру, да ли ће отићи на одмор или ће попуњавати папире. Ти „велики“ људи“ можда управљају кризама,

економијама, вирусима ...
Који је живот лепши?
Мислим „малих“, „обичних“ људи.
Зашто?

Мање је стресан.
А и „обичан“ човек има „обичне“ одговорности.

Ареф Кхалед(13)